

Sicer je g. Križaj pokazal, da razpolaga z obsežnim in močnim, dobro izšolanim glasom, ki mu tudi ne bi manjkalo občutka; zato se tembolj čudimo, da si je izbral tak čuden spored, kjer razen sentimentalnosti pač ni mogel dovolj občutiti.

Med naše največje klavirske talente pa nedvomno lahko štejemo g. Ličarja. Njegovo prednašanje Novákové »Sonata eroica« je bilo res vzorno. Njegovo razumevanje, občutenje in predavanje te — sicer zelo težke skladbe — nam ga je pokazalo v najboljši luči. Obvlada vse najfinejše barve od pp do ff, da o tehniki ne govorim. Kajti poudarjanje dobre tehnike se mi zdi skoraj razžaljivo; nehote se namreč s tem pripozna, da je bila predavatelju tehnika glavno, česar pa pri g. Ličarju nikakor ne moremo trditi. Temperament in globoko razumevanje so glavne vrline modernega pianista, in te ima g. Ličar v veliki meri, zato mu je trajen uspeh zagotovljen povsod, kamorkoli ga bode neslo preizkušeni polno umetniškovo življenje.

Lucijan Marija Škerjanc.

Trostov koncert.

Trostu je odprta pot v svet; s svojim popolnim obvladanjem vseh težkoč, z velikim znanjem, globokim razumevanjem in kritičnim izbiranjem, bo mahoma in povsod žel zaslužen toplo priznanje. Osvojil si bo duha poslušalcev; če si bo osvojil tudi srca — tem večja čast mu! Toda zdi se nam, da še vedno prevladuje virtuoz Trost umetnika; preveč je bilo opaziti, kako so mu tehnično najbolj zasoljene skladbe igrača; tako n. pr. pri Bach-Busonijevi Chaconni. Bolj se je ogrel pri Brahmsu, posebno v drugem in tretjem delu; manj zopet pri Sukovi legendi in Chopinovi polonezi, čeprav jo je igral nadvse veličastno in bravurno.

Lisztov koncert za dva klavirja, ki sta ga igrala g. Claire Trost-Fiedler in g. Trost, — nima sicer prav nobene glasbene vrednosti; kajti vse one pasaže, hromatične skale, vsi skoki in glissandi nimajo drugega pomena, ko kazati virtuosno stran prednašalčeve. Kot tak pa je z velikim uspehom zaključil ta užitka polni koncert, ki nas le ni tako navdušil kot

dva koncerta Češkega kvarteta.

Imeli smo čast, dva večera zapored slišati izbrane skladbe novjših in starejših priznanih skladateljev. Igrali so se kvarteti komponistov: Čajkovskega (op. 11), Beethovna (op. 59, 3), Dvořáka (op. 34), Smetane (Iz mojega življenja), Schumanna (op. 41, 1); dalje krajše skladbe: Sukova »Meditacija o staročeškem koralu sv. Václava«, Borodinov »Notturmo« (iz 2. kvarteta v D) in dva Dvořákova valčka.

Kaj nam je najbolj ugajalo, je nemogoče reči; kajti predavanje je bilo skozinsko tako vzvišeno in vzorno, da smo imeli premalo časa presojati skladbe po njihovi notranji vrednosti. Užitek je bil neizbrisen kakor vtis in komaj čakamo dne, ko bodo veliki umetniki zopet počastili naša skromna, z arijami in kupleti napolnjena ušesa s tako visoko glasbo.

Lucijan Marija Škerjanc.

To in ono.

Anton Verovšek.

Umrli 23. grudna 1914.

Pred tremi leti se je zgodilo... In potem so ga pokopali...

Tiste dni in tiste tedne nato so se ga spominjali prijatelji in znanci in vsi, ki so ga poznali, ki so ga videli kdaj na odru, prav pogosto.

Srečala sta se dva prijatelja njegova, pogledala si v oči, si segla v roko, in komaj da sta izpregovorila besedico, sta šla zopet vsak svojo pot, z bolestjo v srcu, s spominom na njega...

Srečavali so se znanci njegovi, se ustavljali na cesti in se pomenkovali o Verovšku in niso mogli verjeti, da ga ni več, da je šel tako nenadno — naš Blaž Mozol, da — Blaž Mozol... Saj še ni dolgo, kar so sedeli v gledališču in se čudili, da ne zbija več svojih krjavelskih šal, v zabavo občinstva pred odrom in na odru — sebi v bolešč... Čudili so se, kajti na odru je stal Kremen, izklesan, kakor iz najtršega mramorja, in vendar živ, kakor da je zašel naravnost iz kake gorenjske vasi sem na oder. Čudili so se, kajti Verovškov Tone, ki je še nedavno, našemljen kakor maskara vzbujal s svojimi »ježevskimi« dovtipi in šalami smeh in krohot, je stal pred njimi na odru kot pravičen, oster sodnik — Španjolec, tipičen, slikovit, vreden Zuloaginega čopiča. Čudili so se, kajti oni Verovšek, ki je še pred komaj ubeglimi meseci stal široko razkoračen na odru in se pretepal z biriči ter jih metal okrog sebe, kakor da razdira v šali na požetem polju kopico snopov, je vzkipek in zarjval v grozni bolešč, ki se je zasekala z zevajočo rano v mehko otroško dušo orjaškega voznika Henšla, da je zatrepetalo sleherno srce v občinstvu.

In spominjali so se, da je šel nekoč čez oder Kuzofkin, in vpraševali so se, zakaj mu niso že takrat sledili vsi ti drugi — Kremen, Henšel in sodnik zalamejski, in niso mogli razumeti, zakaj se Tolstojev Fedja ni oklenil Verovška, in čemu se mu je izognil konzul Bernik, in kje so ostali vsi oni drugi, ki so bili kakor poklicani za to, podati mu roko!

In sredi tega začudenja je že odhajal od nas... Ni mogel dajati več odgovora, ko je videl naše vprašujoče poglede, ni imel moči in tudi ne več upanja... Samo — jokati je še znal...

Da — jokati je kakor otrok...

* * *

In potem smo pisali nekrologe...

In glejte — prišel je človek in je dočkal, da mu je bilo vse tisto njegovo trpljenje slovenskega igralca, kateremu so ubijali talent in ideale, poplačano vsaj takrat, ko o tem nič več vedel ni, kajti »česar v vojnem letu 1866. v Ljubljani rojeni in v vojnem letu 1914. v Ljubljani preminuli gledališki umetnik ves čas svojega s kopami trnja in perišči cvetja posutega romanja po dolini šentflorjanski ni bil deležen, zunanega bogastva, to mu je bilo podeljeno vsaj za kratki čas njegovega poslednjega pota po dolini, ki jo je ljubil z vso žarkostjo svojega skozi in skozi umetniškega srca.« — O, Verovšek, kakšna sreča zate!

In si li pripravljen pritrditi temu, da si bil radi tega rad v veseli družbi, ker je bilo tudi v Tebi »nekaj